

Delårsrapport
2020

Vollebekk ligger i bydel Bjerke i Oslo som i mange år har vært kjent som et industriområde. Nå skal dette endres, store deler av området skal bygges opp helt på nytt. Rundt de nye boligene skal det anlegges flotte grøntområder med møteplasser og bilfrie forbindelser for myke trafikanter.

Foto: Nadia Frantsen

Hovedpunkter

**Resultat før skatt på
2 132** (2 417) mill. kroner.

**Bokført egenkapital på
28 213** (24 732) mill. kroner.

**Verdijustert egenkapital på
46 799** (43 950) mill. kroner.

**482 882 betalende
medlemmer**, 22 693 flere enn
på samme tid i fjor.

4 616 boliger under produksjon

2 206 solgte boliger
Solgt 2 206 (2 160) (netto) boliger til
en verdi av 8 416 (8 096) mill. kroner.

**Igangsatt
2 321** (1 817) (netto) boliger.

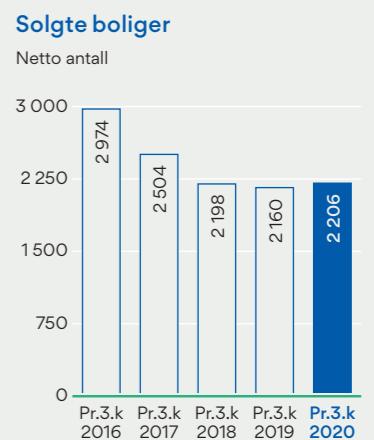
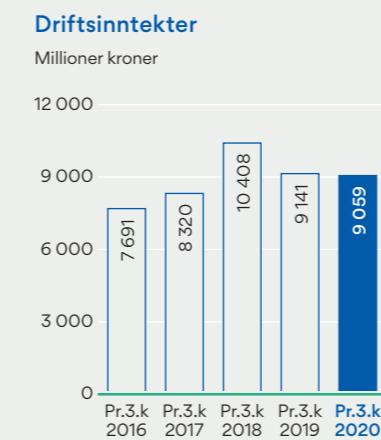
4 616 boliger under produksjon
4 616 (4 534) boliger under
produksjon.

4 607 boligselskaper
3 829 flere boliger til forvaltning enn
ved inngangen til året. Totalt forvalter
OBOS 4 607 boligselskaper med
245 652 boliger.

699 mill. kroner
Solgt OBOS-Energi og realisert
gevinst på 699 mill. kroner.

75 mill. kroner
Solgt eiendommen Flytåretnet på
Fornebu med gavinst på 75 mill.
kroner.

539 mill. kroner
Gavinst i segmentregnskapet fra
salg av investeringseiendom på 539
mill. kroner, hvorav majoriteten fra
Portalen-eiendommene i Lillestrøm.

Fra konsernsjef

Daniel Kjørberg Siraj

Vi legger bak oss et kvarter preget av et vesentlig sterkere boligmarked, med høy boligprisvekst og økt volum innenfor nybolig- og bruktboligmarkedet, både i Norge og Sverige. Lave renter og lav boligbygging i vekstområder er de viktigste forklaringsfaktorene. Men det er også en kjensgjerning at flere enn forventet i boligkjøpersegmentet har opprettholdt jobb og inntekt. Vi er i 3. kvarter i liten grad påvirket av pandemien, verken i form av økt sykefravær, produksjon eller boligsalg. Vi ser snarere at sykefraværet går ned, og produksjon/salg går opp.

Som følge av dette leverer OBOS et godt resultat i 3. kvarter. Resultatet før skatt i finansregnskapet per 3. kvarter endte på 2 132 mill. kroner, en reduksjon på 285 mill. kroner fra 3. kvarter 2019. Dette skyldes både driftsmessige forhold, verdiendringer og engangseffekter. Boligutvikling har som forventet en resultatnedgang grunnet færre overleverte boliger og endret prosjektsammensetning. Nedgangen fra 2019 til 2020 er på 586 mill. kroner. Virkelig verdurdering reduseres med til sammen 378 mill. kroner, der rentederivater utgjør 76 mill. kroner, investeringseiendommer 164 mill. kroner og aksjer 138 mill. kroner. Positive effekter er årets salg av OBOS Energi, salg av eiendommen Flytårnet på Fornebu og aksjer i JM på til sammen 798 mill. kroner mot 2019, da det ble realisert 260 mill. kroner ved salg av aksjer i AF Gruppen og JM. I tillegg øker andel av resultat fra tilknyttede selskaper klassifisert som aksjeinvesteringer med 176 mill. kroner i 2020, som i sin helhet gjelder Veidekkes salg av Veidekke Eiendom.

Fokus på kostnadskontroll, produktivitet og omstrukturering av virksomheten

Koronapandemien har bidratt til å akselerere nødvendige omstellingsprosesser for å møte utfordringer med produktivitet og endrede markedsforhold i flere deler av virksomheten, men spesielt boligutvikling. Dette har vært krevende, men nødvendig for å bevare OBOS sin konkurranseskraft og evne til å levere på kjerneoppdraget.

Det er som følge av dette besluttet å legge ned konsernets modulfabrikk i Sundsvall i Sverige, og resultatet er i kvarteret belastet med 69 mill. kroner i restruktureringskostnader. 90 arbeidsplasser berøres av endringen i tillegg til de bemanningsreduksjonene som allerede er gjort i øvrige deler av OBOS Sverige. Deler av volumet og arbeidsplassene vil bli erstattet ved en utvidelse av virksomheten i konsernets andre modulfabrikk i Vrigstad i Sverige. Utover dette har

OBOS Block Watne gjort en rekke endringer i sin kontorstruktur gjennom sammenslåing av flere distriktskontorer til større og mer slagkraftige enheter.

I øvrig virksomhet er det også gjort betydelige kostnadskutt, og det har i praksis vært ansettelsesstopp i store deler av virksomheten. Dette bidrar sterkt til at konsernet samlet sett leverer vesentlig bedre økonomiske resultater enn det var grunn til å frykte ved starten av pandemien.

Høy aktivitet innenfor nyboligbyggingen

OBOS-konsernet har de tre siste månedene solgt 916 nye boliger i Norge og Sverige. Det er 225 flere enn i samme periode i fjor. Korrigert for samarbeidspartneres andel utgjorde boligsalget til sammen 805 boliger netto i kvarteret, en vekst på 214 boliger fra 3. kvarter 2019. Hittil i år er det solgt 2 464 nye boliger i Norge og Sverige til en verdi av 9,8 milliarder kroner hvorav OBOS sin andel utgjorde 2 206 boliger til en salgsverdi på 8,4 milliarder kroner.

Samlet hadde OBOS konsernet 5 540 boliger under produksjon ved utgangen av september, 1 851 av dem i Sverige. Netto andel boliger under produksjon utgjorde 4 616 boliger, en økning på 203 boliger fra forrige kvarter.

Ved utgangen av september var det igangsatt 2 645 boliger i Norge og Sverige, andelen til OBOS alene utgjorde 2 321 boliger. Det er ferdigstilt 2 209 boliger hittil i år.

Det vil i løpet av høsten 2020 bli lagt ut flere hundre leiligheter for salg over hele landet, men spesielt i et godt nyboligmarked i Oslo-regionen. Mange av boligene blir tilbuddt med ulike kjøpsmodeller som gjør det lettere for flere å komme seg inn på boligmarkedet.

God drift i øvrig virksomhet og forberedelse for vekst i Sverige

Øvrige forretningsområder i konsernet leverer gode resultater og gjennomgående høyt aktivitetsnivå til tross for koronapandemien. Det er spesielt gledelig å se vekst i medlemstall og forvaltede boliger, men også at OBOS-banken gjennom denne krisen har kunnet fortsette en offensiv utlånspolicy overfor både boligselskaper og personmarkedskunder for å bidra til å holde hjulene i gang.

I løpet av 4. kvarter 2020 vil OBOS også starte medlemsvirksomhet i Sverige for å kunne tilby svenske kunder den

samme relasjonen til OBOS som norske kunder. Parallelt med dette er nå ny boligbyggingsorganisasjon under oppbygging i Stockholm, og det er allerede sikret en betydelig og attraktiv tomtportefølje som sikrer nye svenske medlemmer en rekke gode medlemsfordeler, også på boligsiden.

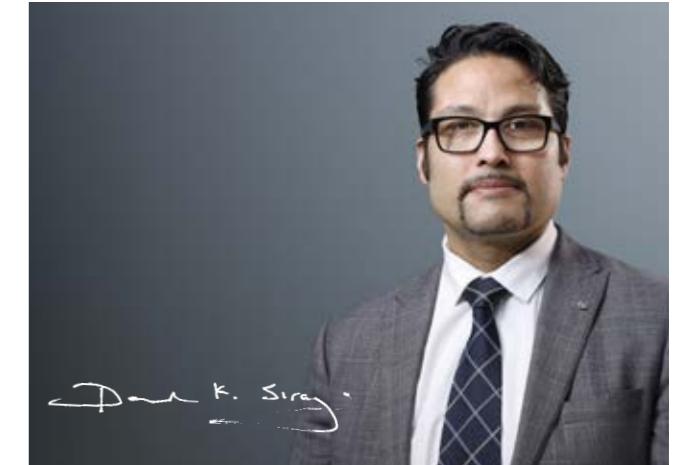
Framtidsutsikter

Markedet er sensitivt for kjøpernes betalingsevne og vilje. Det er foreslått endringer i boliglånsforskriften. Dersom disse endringene vedtas vil det kunne påvirke salg av både brukte og nye boliger, og dermed også boligbyggingen framover. Boligutviklere trenger forutsigbare rammevilkår, også knyttet til kundenes finansieringsevne, for å kunne opprettholde en jevn aktivitet og stabil prisutvikling. Samtidig er det mange mennesker som ikke vil få oppfylt sin boligdrøm dersom forslaget til ny boliglånsforskrift blir vedtatt. OBOS anbefaler at boliglånsforskriften opprettholdes i dagens form.

Samtidig oppleves det i stadig økende grad manglende framdrift på plansaker både i Norge og Sverige. Dette gjør at det tar lengre tid å få lagt ut nye prosjekter for salg for å møte etterspørselen og sikre jevn produksjon. OBOS arbeider kontinuerlig både strategisk og politisk for å sikre både regelverk og saksbehandling som underbygger målet om å bygge flest mulig boliger.

Når det gjelder de internasjonale konjunkturene er det vanskelig å spå utfallet av den økte smittespredningen internasjonalt, utvikling i etterspørsel etter viktige eksportprodukter fra industrien, valuta og rentemarkeder samt konsekvensene av det amerikanske presidentvalget. OBOS har gjennom en solid egenkapital, en dyktig organisasjon og god tilgang på likviditet mulighet for å gjøre gode strategiske investeringer i en tid som dette.

Jeg vil takke de ansatte, medlemmene, partnere og kunder for bidraget til det gode resultatet, og at vi har klart omstillingen til nye rammebetingelser så raskt. Dette gir oss et godt fundament for veien videre.

Daniel Kjørberg Siraj
Konsernsjef

Nøkeltall

	3. kvartal 2020	3. kvartal 2019	Per 3. kvartal 2020	Per 3. kvartal 2019	2019
<u>Alle beløp i millioner kroner / antall / prosent</u>					
Segment					
Omsetning	2 998	2 729	8 582	9 507	12 920
Resultat før skatt	749	595	2 594	2 253	3 205
Boligutvikling	213	311	491	909	1 321
Forvaltning og rådgivning	68	61	182	171	222
Næringseiendom	157	92	831	610	1 007
Bank og eiendomsmegling	92	67	207	297	376
Aksjeinvesteringer	272	190	462	544	695
Annen virksomhet/elimineringer	-52	-125	421	-278	-416
Finansregnskapet					
Resultat før skatt	599	1 130	2 132	2 417	3 737
Bokført egenkapital			28 213	24 732	25 979
Verdijustert egenkapital			46 799	43 950	45 128
Rentebærende gjeld			43 535	41 601	41 141
Nøkeltall					
Solgte boliger (netto)	805	591	2 206	2 160	2 855
Egenkapitalandel			29 %	27 %	29 %
Egenkapitalandel justert for OBOS-banken			55 %	50 %	52 %
Egenkapitalavkastning (IFRS)*			12 %	14 %	14 %
Resultatmargin, segment	25 %	22 %	30 %	24 %	25 %

* Rullerende gjennomsnitt av siste 12 måneder

Segmentresultatet

Segmentresultatet endte på 2 594 mill. kroner, 341 mill. kroner høyere enn per 3. kvartal 2019. Justert for salgsgevinster og andre engangseffekter er det en resultatnedgang på 528 mill. kroner. Som forventet er nedgangen i stor grad drevet av et lavere resultat fra Boligutvikling grunnet lavere byggeaktivitet i Norge og et krevende marked for småhus i Sverige. Det er også en nedgang i Aksjeinvesteringer som følge av redusert andel av resultat fra tilknyttede selskap. De øvrige segmentene er på nivå med fjoråret.

Finansregnskapet

Resultat før skatt i finansregnskapet per 3. kvartal endte på 2 132 mill. kroner, en reduksjon på 285 mill. kroner fra 3. kvartal 2019. Dette skyldes både driftsmessige forhold, verdiendringer og engangseffekter. Boligutvikling har som forventet en resultatnedgang grunnet færre overleverte boliger og endret prosjektsammensetning. Nedgangen fra 2019 til 2020 er på 586 mill. kroner. Virkelig verdivurdering reduseres med til sammen 378 mill. kroner, der rentederivater utgjør 76 mill. kroner, investeringseiendommer 164 mill. kroner og aksjer 138 mill. kroner. Positive effekter er årets salg av OBOS Energi, salg av eiendommen Flytårnet på Fornebu og aksjer i JM på til sammen 798 mill. kroner mot 2019, da det ble realisert 260 mill. kroner ved salg av aksjer i AF Gruppen og JM. I tillegg øker andel av resultat fra tilknyttede selskaper klassifisert som aksjeinvesteringer med 176 mill. kroner i 2020, som i sin helhet gjelder Veidekkes salg av Veidekke Eiendom.

Segmentresultat til finansresultat

Endring fra segmentresultat før skatt til resultat før skatt i finansregnskapet er hittil i år negativ med 462 mill. kroner. Endringen skyldes i hovedsak reversering av gevinst ved salg av selskaper og andre investeringer inkludert i segmentregnskapet på 513 mill. kroner. I tillegg er det overgang fra løpende avregning til fullført kontraktsmetode og korrigeringer for verdiendringer på investeringseiendommer, aksjer og andre finansielle derivater og avtaler. Forskjellene er forklart nedenfor samt vist i note 2; Driftsinntekter og resultat fra segmentene.

Endring fra inntektsføring etter løpende avregning i segmentresultatet til fullført kontraktsmetode (IFRS 15) har en positiv effekt på 8 mill. kroner.

Netto verdiendring på investeringseiendommer, inkludert endringer i tilknyttede selskaper, gir en økning på 181 mill. kroner. Av dette skyldes 130 mill. kroner salget av Portalenselskapene, samtidig som kjøpesentrene og hotellene har en negativ utvikling. Den øvrige økningen forklarer av kontantstrømefeffekter.

Verdien av konsernets aksjeportefølje er økt med 23 mill. kroner. Økningen er hovedsakelig knyttet til Multiconsult og Eika Boligkredit.

OBOS-konsernet benytter finansielle derivater til å sikre den langsigtede finansieringen mot svingninger i rentenivået. Verdien av disse har gått ned med 132 mill. kroner hittil i år. En finansiell avtale i OBOS Energi (solgt i 1. halvår) knyttet til kjøp av strøm har hatt en verdireduksjon på 64 mill. kroner. Verdien av morselskapets pengemarkedsfond har økt med 26 mill. kroner.

Gevinst/tap ved salg av selskaper og andre investeringer har en negativ effekt på 513 mill. kroner. Effekten gjelder salg av aksjer og investeringseiendom. Gevinstene i segmentresultatet reverseres i finansregnskapet da eiendelene er ført til virkelig verdi.

Andre forskjeller har en positiv effekt på 10 mill. kroner og er i hovedsak knyttet til fondsobligasjoner i OBOS-banken.

Balanse

Balanse har økt med 5 946 mill. kroner siden utgangen av 2019. Økningen forklares hovedsakelig av utlånsvekst i OBOS-banken og økning i finansielle eiendeler og kontanter.

Rentebærende gjeld har i perioden økt med 2 393 mill. kroner. Gjelden i OBOS-banken har økt med 2 688 mill. kroner som følge av utlånsveksten. Se note 8 for oversikt over rentebærende gjeld.

Konsernets kontantbeholdning har i perioden økt med 1 604 mill. kroner, til 2 250 mill. kroner. I tillegg har beholdningen av pengemarkedsfond i morselskapet økt med 1 227 mill. kroner. Økningen i likvide midler forklarer i hovedsak av salget av næringseiendomsprosjektet Portalen og OBOS Energi.

OBOS-konsernets bokførte egenkapital utgjør 28 213 mill. kroner, en økning på 2 234 mill. kroner siden årsskiftet. Egenkapitalandelen er 29,1%.

Verdijustert egenkapital er ved periodens slutt beregnet til 46 799 mill. kroner og verdijustert totalbalanse er 115 524 mill. kroner. Verdijustert egenkapitalprosent for konsernet er 40,5%, og verdijustert egenkapitalprosent justert for OBOS-banken er 66,8%.

Segmenter

Boligutvikling

Alle beløp i millioner kroner

	3. kvartal 2020	3. kvartal 2019	Per 3. kvartal 2020	Per 3. kvartal 2019	2019
Prosjektinntekter	2 112	1 948	5 993	7 192	9 885
Andre inntekter	47	46	163	160	221
Sum driftsinntekter	2 159	1 994	6 156	7 352	10 106
Resultat før skatt	213	311	491	909	1 321

Inntektene endte på 6 156 mill. kroner per 3. kvartal 2020. Sammenliknet med samme periode i fjor, er dette en reduksjon på 1 196 mill. kroner. Resultat før skatt endte

på 491 mill. kroner, mot 909 mill. kroner i fjor. Årsaken er lavere aktivitet i egenregiprojektene i Norge, herunder OBOS Block Watne, lavere marginer som følge av endret prosjektporfefølje, samt lavere aktivitetsnivå enn planlagt i OBOS Sverige.

OBOS har en salgsgrad for prosjekter under produksjon på 72,1 % i antall boliger (netto). Ved utgangen av 3. kvartal har OBOS 353 ferdigstilte usolgte boliger, som er uendret fra utgangen av 2. kvartal 2020.

OBOS Sverige har besluttet å legge ned fabrikken i Sundsvall i Sverige. Trehusbygging er fortsatt kjernevirkoshet, og fokuset framover vil være å effektivisere den industrielle

tilvirkningen i de tre gjenværende fabrikkene, som ligger i Småland.

Koronapandemien har ført til en reduksjon i nyboligsalget, marginpress, lavere resultatavregning i pågående prosjekter og oppbremsing av nye byggstarter i perioden mars til mai, både i Norge og Sverige. Det er iverksatt tiltak for å styrke salget og tilpasse kostnadsstrukturen i virksomheten. Etter et svakt 1. halvår er det en positiv utvikling i salget i 3. kvartal. Det er byggstartet en rekke nye prosjekter mot slutten av 2. kvartal og i 3. kvartal for å sikre framtidig verdiskaping.

Tomtebanken utgjør 39 800 boliger (netto). En solid tomtebank muliggjør en stabil boligproduksjon og verdiskaping.

Forvaltning og rådgivning

Alle beløp i millioner kroner

	3. kvartal 2020	3. kvartal 2019	Per 3. kvartal 2020	Per 3. kvartal 2019	2019
Driftsinntekter	255	239	789	759	1 021
Resultat før skatt	68	61	182	171	222

Resultat før skatt endte på 182 mill. kroner, 11 mill. kroner over fjoråret. Resultatøkningen skyldes økt omsetning fra forvaltningsvirksomheten, god kostnadskontroll og bedre marginer i rådgivningsvirksomheten.

Segmentet har den siste tiden økt satsingen på digitale løsninger og innovasjon. Digitale årsmøter for 2019

er lansert for samtlige av OBOS' kunder som følge av koronapandemien.

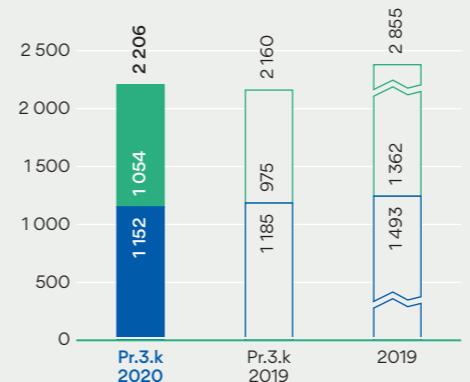
OBOS-konsernet har forvaltningsavtaler med 4 607 boligselskaper bestående av 245 652 boliger. Nettoveksten i år har vært 3 829 boliger.

Antall boliger (netto)

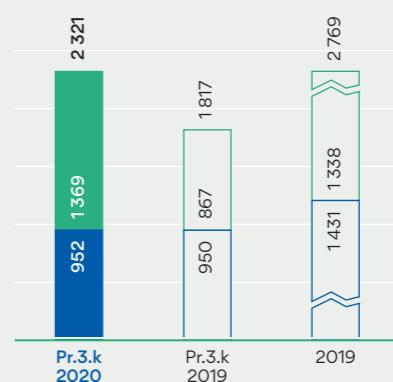
Norge Sverige

OBOS Danmark, som har en svært begrenset virksomhet, er inkludert i Norge i grafene.

Solgte

Igangsatte

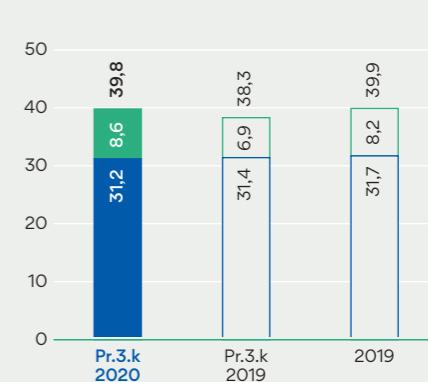
Ferdigstilte

I produksjon

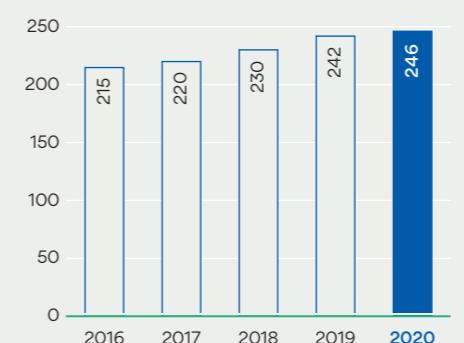
Tomtebank (tall i tusen)

Forvaltningsavtaler

Alle tall per 31. desember med unntak av 2020 som er per 30. september.

Tusen boliger

Antall selskaper

Næringseiendom

	3. kvartal 2020	3. kvartal 2019	Per 3. kvartal 2020	Per 3. kvartal 2019	2019
Alle beløp i millioner kroner					
Leieinntekter	158	178	499	553	733
Prosjektinntekter	215	141	572	360	596
Andre inntekter	35	4	47	8	21
Sum driftsinntekter	409	323	1 118	922	1 350
Resultat før skatt	157	92	831	610	1 007
Verdiendring investeringseiendom	68	76	151	343	584
Økonomisk utleiegrad			96,5 %	98,0 %	97,4 %

Næringseiendom har driftsinntekter på 1118 mill. kroner, 196 mill. kroner høyere enn i fjor. Årsaken er oppstart av boligbygging på Ulven i Oslo. Leieinntektene er i hovedsak redusert som følge av salg av flere eiendommer, og kun en mindre del skyldes koronapandemien. Resultat før skatt endte på 831 mill. kroner, mot 610 mill. kroner i 2019. Økningen forklarer av høyere gevinst i år enn i fjor fra salg av investeringseiendommer. Justert for dette er det en resultatnedgang på 20 mill. kroner hovedsakelig som

følge av bortfall av leieinntekter og kostnader fra solgte eiendommer.

En vesentlig del av verdiskapingen er utvikling og videregående salg av eiendom. Det er fokus på salg av aktiva for å frigjøre kapital til nye prosjekter på tvers i konsernet. I år er det realisert gevinst på 557 mill. kroner, i hovedsak knyttet til salget av Portalen-selskapene på Lillestrøm.

Bank og eiendomsmegling

	3. kvartal 2020	3. kvartal 2019	Per 3. kvartal 2020	Per 3. kvartal 2019	2019
Alle beløp i millioner kroner					
Netto rente- og provisjonsinntekter	118	107	308	280	397
Eiendomsmegling	33	34	98	103	136
Andre driftsinntekter	5	5	15	14	20
Sum driftsinntekter	156	146	421	397	553
Resultat før skatt	92	67	207	297	376
Nøkkeltall OBOS-banken konsern					
Egenkapitalavkastning	7,6 %	6,1 %	5,5 %	5,4 %	5,9 %
Kostnader i % av inntekter (justert for verdiendring)	30,1 %	31,9 %	38,5 %	39,9 %	39,3 %
Innskudd i % av utlån			45,7 %	47,6 %	44,6 %
Kapitaldekning			20,4 %	19,7 %	20,8 %

Bank og eiendomsmegling viser et resultat før skatt på 207 mill. kroner. Dette er 90 mill. kroner lavere enn i fjor, og forklarer av fjorårets gevinst ved salg av aksjene i Eika Gruppen. Justert for gevinsten er resultatet 30 mill. kroner høyere enn i fjor grunnet resultatforbedring i OBOS-banken.

Resultat før skatt for OBOS-banken endte på 187 mill. kroner, mot 156 mill. kroner i fjor. Etter at årets to første kvartaler i sterkt grad var preget av koronasituasjonen

gjennom press på rentenetto og noe økte utlånstap, leverer OBOS-banken et resultat for 3. kvartal som er mer normalisert. Bedret rentenetto, god kostnadskontroll og lav tap gir bedre egenkapitalavkastning sammenliknet med samme periode i fjor.

For ytterligere detaljer rundt OBOS-banken, se bankens kvartalsrapport på obos.no.

Aksjeinvesteringer

	3. kvartal 2020	3. kvartal 2019	Per 3. kvartal 2020	Per 3. kvartal 2019	2019
Alle beløp i millioner kroner					
Andel av resultat fra tilknyttede selskap	287	134	532	356	451
Utbytte og gevinst/tap	3	70	-18	243	314
Kostnader	-18	-14	-53	-55	-70
Resultat før skatt	272	190	462	544	695

Aksjeinvesteringer består av konsernets aksjeposter i Veidekke, AF Gruppen, JM og SBC samt i flere noterte og unoterte selskaper.

Andel av resultat fra tilknyttede selskaper er økt med 176 mill. kroner og er knyttet til resultatforbedring i Veidekke som følge av selskapets salg av eiendomsvirksomheten.

Utbytte og gevinst/tap er redusert da det i fjor ble realisert 260 mill. kroner ved salg av aksjer i AF Gruppen og JM. I år er det realisert 24 mill. kroner i gevinst ved salg av aksjer i JM. Videre er det, både i år og i fjor, realisert tap ved salg av øvrige aksjeposter. Tapet i år er 26 mill. kroner høyere enn i fjor og er knyttet til Hæhre & Isachsen Gruppen.

Annen virksomhet og elimineringer

	3. kvartal 2020	3. kvartal 2019	Per 3. kvartal 2020	Per 3. kvartal 2019	2019
Alle beløp i millioner kroner					
Inntekter fra annen virksomhet	201	176	627	516	754
Elimineringer	-182	-149	-530	-438	-863
Sum driftsinntekter	19	27	97	78	-109
Resultat før skatt	-52	-125	421	-278	-416

Annen virksomhet består av divisjon for IT & digital og konsernenheter. I konsernenheter inngår medlemsvirksomhet, sponsorvirksomhet, støtte samfunnsvnyttige formål, fellesjenester, konsernets finansavdeling, strategiske konsernprosjekter samt sentrale støttefunksjoner.

Transaksjoner og internfortjeneste mellom de ulike virksomhetsområdene er presentert i linjen for elimineringer.

Resultatet per 3. kvartal endte på 421 mill. kroner, mot minus 278 mill. kroner i fjor. Økningen forklarer av årets gevinst ved salg av OBOS Energi på 699 mill. kroner.

Medlemsorganisasjonen OBOS

Ved utgangen av 3. kvartal er det 482 882 betalende medlemmer mot 460 189 på samme tid i fjor. En viktig medlemsfordel er forkjøpsretten til boliger i OBOS-tilknyttede boligselskaper. Andelen boligsalg hvor forkjøpsretten ble benyttet var 25,9 % per 3. kvartal.

Urbant landbruk skaper gode sosiale møteplasser, bidrar til lokal matproduksjon og kunnskap om hvor maten kommer fra.

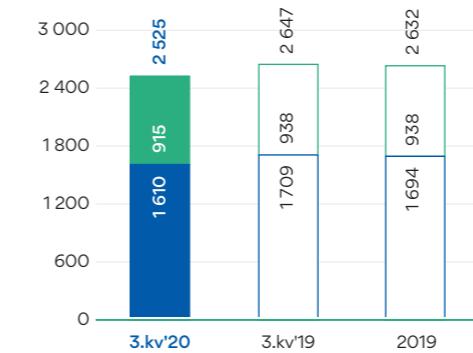
Foto: Ilja C. Hende

Personal

OBOS har 2 525 ansatte, hvorav 1 610 i Norge og 915 i Sverige. Sykefraværet i 3. kvartal var 3,4 %.

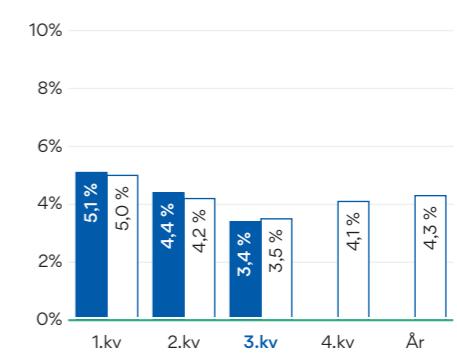
Antall ansatte

■ Norge ■ Sverige

Sykefravær totalt Norge og Sverige

■ 2020 ■ 2019

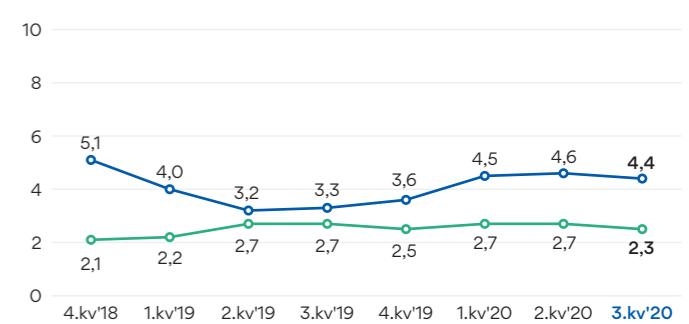
H1-verdi byggeprosjekter

OBOS-konsernet arbeider kontinuerlig med sikkerhet på byggeplassen. Det viktigste nøkkeltallet er H1-verdi, som måler antall skader med fravær i forhold til millioner arbeidede timer basert på rullerende 12 måneder. Det gjennomføres rotårsaksanalyser og tiltak iverksettes for å hindre uønskede hendelser og nestenulykker.

Skadeutviklingen har dessverre gått i negativ retning i år. Økningen i H1-verdien skyldes hovedsakelig skader på byggeplass, og det er økt fokus for å redusere slike hendelser. Retningslinjer og oppfølging av HMS og SHA-arbeid er viktig i OBOS, og er nærmere beskrevet i årsrapporten for 2019, side 24.

Utvikling i H1-verdi

■ Norge ■ Sverige

Grafen inkluderer underleverandører.

Verdijustert egenkapital

Falketunet – inneholder til sammen 30 flotte leiligheter og består av tre moderne og innholdsrike parkvillaer tegnet av Lund Hagem Arkitekter.

Foto: Ilja C. Hendel

Alle beløp i millioner kroner	30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
Bokført egenkapital	28 213	24 732	25 979
Merverdi eiendommer	10 118	11 333	10 091
Merverdi finansielle investeringer	5 702	4 842	5 553
Merverdi datterselskaper	2 766	3 044	3 505
Merverdier	18 586	19 218	19 149
Verdijustert egenkapital	46 799	43 950	45 128
Verdijustert totalbalanse	115 524	109 659	110 141
Verdijustert egenkapitalandel	40,5 %	40,1 %	41,0 %
Verdijustert balanse ekskl. OBOS-banken*	70 052	68 869	68 875
Verdijustert egenkapitalandel ekskl. OBOS-banken	66,8 %	63,8 %	65,5 %

* Innregnet etter egenkapitalmetoden.

Ved utgangen av 3. kvartal er den verdijusterte egenkapitalen til konsernet beregnet til 46 799 mill. kroner, en økning på 1 671 mill. kroner fra 31. desember 2019. Verdien av tomteporteføljen på Fornebu i Oslo er basert på verdier

per 30. september i år. Øvrige tomter og datterselskap baserer seg på verdsettelse fra 31.12.2019. Nedgangen i merverdi datterskaper skyldes salget av OBOS Energi.

Risiko og risikostyring

OBOS' risiko og risikostyring er presentert i årsrapporten for 2019 på sidene 45–47.

Regnaksoppstillingar

Resultatregnskap – OBOS-konsernet

Alle beløp i millioner kroner	Note	3. kvartal		3. kvartal		Per 3. kvartal		Per 3. kvartal	
		2020	2019	2020	2019	2019	2019	2019	2019
Driftsinntekter	3	2 612	3 776	9 059	9 141	14 924			
Prosjektkostnader		-1 488	-2 019	-5 194	-4 952	-8 734			
Personalkostnader		-474	-514	-1 539	-1 573	-2 133			
Andre driftskostnader		-367	-315	-1 220	-1 069	-1 548			
Av- og nedskrivninger		-83	-72	-226	-191	-265			
Driftskostnader		-2 412	-2 920	-8 180	-7 787	-12 680			
Driftsresultat før verdiendring og investeringer i tilknyttede selskaper		200	856	879	1 355	2 244			
Andel av resultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	7	353	233	682	704	912			
Gevinst fra salg av tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		2	70	26	264	253			
Verdiendring investeringseiendommer	4	68	76	151	343	584			
Driftsresultat		624	1 235	1 737	2 666	3 993			
Finansinntekter og finanskostnader									
Finansinntekter	7	19	57	53	154				
Finanskostnader		-77	-131	-300	-382	-472			
Netto valutagevinst/(tap)		15	7	104	-9	-10			
Netto verdiendring finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet		31	1	-166	91	69			
Netto gevinst/(tap) og nedskrivninger av finansielle eiendeler		0	-0	699	-1	3			
Netto finansposter		-25	-105	395	-249	-256			
Resultat før skattekostnad		599	1 130	2 132	2 417	3 737			
Skattekostnad		-29	-105	-74	-152	-322			
Resultat etter skatt		570	1 024	2 058	2 266	3 415			
Herav minoritetens andel		4	2	9	7	10			
Herav hybridkapitalens andel		2	4	11	9	12			

Alle beløp i millioner kroner	Note	3. kvartal		3. kvartal		Per 3. kvartal		Per 3. kvartal	
		2020	2019	2020	2019	2019	2019	2019	2019
Totalresultat									
Netto omregningsdifferanser på investeringer i utenlandske virksomheter							19	10	206
Netto omregningsdifferanser på utlån til utenlandske virksomheter							3	4	19
Andel av øvrige resultatelementer fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet							3	6	40
Sum poster netto etter skatt som kan bli reklassifisert over resultatet i etterfølgende perioder							24	19	239
Netto verdiendring fra egen kreditrisiko							-8	-3	3
Netto estimatendringer relatert til pensjoner							-	-	-
Netto bruksendring eierbenyttede eiendommer							-	12	12
Andel av øvrige resultatelementer fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet							-	-51	-108
Sum poster netto etter skatt som ikke vil bli reklassifisert over resultatet i etterfølgende perioder							-8	-43	5
Sum øvrige resultatelementer i perioden							16	-23	244
Totalresultat							586	1 001	2 302
Herav minoritetens andel							4	2	9
Herav hybridkapitalens andel							2	4	11

Oppstilling av finansiell stilling – OBOS-konsernet

Alle beløp i millioner kroner	Note	30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
Goodwill		1 128	1 055	1 071
Varemerker		662	625	630
Andre immaterielle eiendeler		543	477	470
Varige driftsmidler		954	1 938	994
Bruksrettseiendeler		417	420	431
Investeringseiendommer	4,5	11 606	11 239	10 846
Eierbenyttede eiendommer		795	980	812
Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	7	6 528	5 969	6 333
Finansielle anleggsmidler	6	7 919	6 364	5 367
Utlån fra bankvirksomhet		42 797	38 008	39 788
Andre anleggsmidler		960	759	696
Sum anleggsmidler		74 309	67 834	67 437
Boligtomter for utvikling		10 621	10 653	10 430
Boligprosjekter under oppføring		6 846	7 518	6 387
Ferdige, usolgte boliger		558	550	828
Sum varelager		18 025	18 721	17 645
Kundefordringer		514	399	442
Utlån fra bankvirksomhet		208	393	380
Eiendeler klassifisert som holdt for salg		100	881	2 713
Andre omløpsmidler		1 533	1 225	1 729
Kontanter og kontantekvivalenter		2 250	988	646
Sum andre omløpsmidler		4 604	3 886	5 910
Sum eiendeler		96 938	90 441	90 992
Andelskapital		108	101	103
Annен egenkapital		27 714	24 278	25 519
Hybridkapital		299	299	299
Minoritetsinteresser		92	54	57
Sum egenkapital		28 213	24 732	25 979
Pensjonsforpliktelser		140	115	136
Utsatt skatt forpliktelser		1 776	1 794	1 618
Langsiktig ikke-rentebærende gjeld		245	232	209
Langsiktig rentebærende leieforpliktelser	8	371	341	375
Langsiktig rentebærende gjeld	8	32 494	31 553	29 846
Sum langsiglig gjeld		35 027	34 036	32 184
Leverandørgjeld		827	1 040	1 264
Betalbar skatt		77	143	247
Gjeld klassifisert som holdt for salg		147	140	633
Kortsiktig ikke-rentebærende gjeld		3 192	3 027	2 396
Bankinnskudd fra kunder		18 785	17 616	17 368
Kortsiktig rentebærende leieforpliktelser	8	61	83	60
Kortsiktig rentebærende gjeld	8	10 609	9 624	10 861
Sum kortsiktig gjeld		33 698	31 672	32 829
Sum gjeld		68 725	65 709	65 013
Sum egenkapital og gjeld		96 938	90 441	90 992

Oppstilling av endringer i egenkapital – OBOS-konsernet

Alle beløp i millioner kroner	Andels- kapital	Annen egenkapital								
		Omreg- nings- differanser	Estimat- avvik pensjon	Regulering til virkelig verdi	Øvrige resultat- elementer i TS/FKV	Opptjent egenkapital	Sum annen egenkapital	Hybrid- kapital ¹⁾	Minoritet egenkapital	Sum
Egenkapital per										
1. januar 2019	96	86	15	-6	-18	22 116	22 192	200	43	22 531
Periodens resultat										
1.-3. kvartal	-	-	-	-	-	2 250	2 250	9	7	2 266
Øvrige resultatelementer										
1.-3. kvartal	-	-66	-	-8	-69	-	-143	-	0	-143
Bruksendring eier- benyttede eiendommer	-	-	-	-	-	12	12	-	-	12
Totalresultat 1.-3. kvartal	-	-66	-	-8	-69	2 262	2 120	9	7	2 135
Økning i andelskapital	5	-	-	-	-	1	1	-	-	6
Utbetalt renter	-	-	-	-	-	-	-	-	-7	-7
Transaksjoner med minoritetsinteresser	-	-	-	-	-	-35	-35	-	11	-24
Hybridkapital klassifisert som egenkapital	-	-	-	-	-	-	-	100	-	100
Utbetalt renter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-9	-	-9
Egenkapital per										
30. september 2019	101	20	15	-14	-86	24 344	24 278	299	54	24 732
Periodens resultat										
4. kvartal	-	-	-	-	-	1 142	1 142	4	3	1 149
Øvrige resultatelementer										
4. kvartal	-	34	-17	-1	14	-	31	-	-0	31
Bruksendring eier- benyttede eiendommer	-	-	-	-	-	68	68	-	-	68
Totalresultat 4. kvartal	-	34	-17	-1	14	1 210	1 241	4	3	1 249
Økning i andelskapital	2	-	-	-	-	1	1	-	-	2
Utbetalt renter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-4	-	-4
Egenkapital per										
31. desember 2019	103	55	-2	-15	-72	25 554	25 519	299	57	25 979
Periodens resultat										
1.-3. kvartal	-	-	-	-	-	2 038	2 038	11	9	2 058
Øvrige resultatelementer										
1.-3. kvartal	-	224	-	3	16	-	243	-	1	244
Totalresultat 1.-3. kvartal	-	224	-	3	16	2 038	2 281	11	9	2 302
Økning i andelskapital	5	-	-	-	-	1	1	-	-	6
Utbetalt renter	-	-	-	-	-	-	-	-	-14	-14
Transaksjoner med minoritetsinteresser	-	-	-	-	-	-0	-0	-	39	39
Prinsippendring i tilknyttede selskaper	-	-	-	-	-	-87	-87	-	-	-87
Hybridkapital klassifisert som egenkapital	-	-	-	-	-	-	-	-0	-	-0
Utbetalt renter	-	-	-	-	-	-	-	-11	-	-11
hybridkapital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egenkapital per										
30. september 2020	108	278	-2	-12	-56	27 506	27 714	299	92	28 213

¹⁾ Evigvarende fondsobligasjoner klassifisert som egenkapital.

Oppstilling av kontantstrømmer – OBOS-konsernet

Alle beløp i millioner kroner	3. kvartal 2020	3. kvartal 2019	Per 3. kvartal 2020	Per 3. kvartal 2019	2019
Resultat før skatt	599	1 130	2 132	2 417	3 737
Netto finansposter	25	105	-395	249	256
Av- og nedskrivninger	83	72	226	191	265
Urealisert verdiendring investeringseiendommer	-68	-76	-151	-343	-584
Resultat fra tilknyttede selskaper	-355	-303	-707	-968	-1 165
Gevinst/(tap) ved salg av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	33	-3	24	-6	-15
Endring i varelager	-853	733	102	-698	112
Endring utlån og innskudd i OBOS-banken	618	-1 685	-1 287	-2 373	-4 518
Endring i andre tidsavgrensningsposter	311	-413	225	375	-3
Mottatte utbytter	91	20	593	682	908
Betalte renter	-98	-31	-243	-208	-263
Mottatte renter	0	2	10	20	49
Betalte skatter	-128	-5	-286	-249	-317
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	259	-455	244	-911	-1 539
Utbetalinger ved tilgang av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	-271	-282	-920	-883	-1 413
Innbetalinger ved avgang av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	17	6	42	17	26
Utbetalinger ved tilgang av aksjer og verdipapirer	-1 466	-2 121	-7 203	-5 987	-7 118
Innbetalinger ved avgang av aksjer og verdipapirer	1 055	2 632	4 905	5 344	6 877
Utbetalinger ved tilgang av selskap, fratrukket kontanter overtatt	-1	-142	-163	-217	-222
Innbetalinger ved avgang av selskap, fratrukket kontanter avhendet	-	19	2 853	979	970
Netto kontantstrøm fra investeringer i tilknyttede selskaper	60	320	-227	-730	-233
Netto inn- og utbetalinger fra andre investeringer	0	-22	4	-3	26
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-606	410	-708	-1 479	-1 087
Nedbetaling obligasjonskjeld	-424	-975	-3 155	-4 352	-5 262
Opptrekk obligasjonskjeld	-2	2 097	4 029	7 319	9 023
Netto opptrekk og nedbetaling av banklån og andre gjeldsposter	1 165	-1 197	1 164	-274	-1 165
Netto opptrekk og nedbetaling av hybridkapital	-	-	-0	100	100
Transaksjoner med minoritet	33	-	33	-36	-36
Utbytte til minoritet	-2	-1	-12	-7	-7
Betalte renter hybridkapital	-2	-4	-11	-9	-12
Innbetaling av andelskapital	1	2	5	5	7
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	770	-77	2 054	2 746	2 647
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter	32	1	19	-4	-2
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	455	-121	1 608	352	20
Kontanter og kontantekvivalenter ved starten av perioden	1 818	1 118	665	645	645
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens utgang	2 272	997	2 272	997	665
Hvorav kontanter og kontantekvivalenter klassifisert som holdt for salg	23	9	23	9	19
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens utgang	2 250	988	2 250	988	646

Noter

Note 01

Regnskapsprinsipper og estimator

OBOS-konsernet består av morselskapet OBOS BBL med datterselskaper og investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter. Det sammendrattte konsoliderte regnskapet er utarbeidet i samsvar med IAS 34 *Delårsrapportering* og avgjort i henhold til regnskapsprinsippene som framkommer i årsregnskapet for 2019, med unntak av implementering av nye standarder kommentert nedenfor. Delårsregnskapet inneholder ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med konsernets årsregnskap for 2019. Dette delårsregnskapet er ikke revidert. Som følge av avrundinger, kan det forekomme at tall og prosenter ikke summeres opp til totalen.

Konsernets benyttede valutakurser ved omregning av utenlandske poster er følgende:

Slutt kurser per:	30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
SEK	1,0501	0,9252	0,9442
DKK	1,4908	1,3253	1,3202
Gjennomsnittskurs:	Per 3. kvartal 2020	Per 3. kvartal 2019	2019
SEK	1,0140	0,9249	0,9306
DKK	1,4357	1,3091	1,3197

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet må ledelsen foreta estimer og utøve skjønnsmessige vurderinger med forutsetninger av usikre størrelser. Disse representerer ledelsens beste skjønn på avleggelsestidspunktet for regnskapet, og kan avvike fra faktiske resultater. Det henvises til note 2 i konsernets årsregnskap for 2019 for ytterligere detaljer.

Vesentlige forutsetninger har blitt revurdert som følge av Koronapandemien i 2020. OBOS har så langt kun opplevd begrenset grad av påvirkning på den operasjonelle virksomheten og ingen vesentlige finansielle effekter er identifisert ved avleggelsen av delårsregnskapet per 30. september 2020.

Det har ikke blitt implementert nye standarder eller fortolkninger som har hatt vesentlig betydning for konsernregnskapet i 2020.

Note 02

Driftsinntekt og resultat fra segmentene

OBOS' virksomhet er delt inn i segmentene som vist i tabellen nedenfor. Segmentresultatet er definert som resultat før skatt. Forskjellen i forhold til IFRS er at det hovedsakelig korrigeres for verdiendringer på investeringseiendom og andre finansielle instrumenter, samt fra fullført kontraktsmetode til løpende avregning innenfor Boligsegmentet.

	Alle beløp i millioner kroner	3. kvartal	3. kvartal	Per 3. kvartal	Per 3. kvartal
		2020	2019	2020	2019
Boligutvikling		2 159	1 994	6 156	7 352
Forvaltning og rådgivning		255	239	789	759
Næringseiendom		409	323	1 118	922
Bank og eiendomsmegling		156	146	421	397
Aksjeinvesteringer		-	-	-	-
Annen virksomhet		201	176	627	516
Elimineringer		-182	-149	-530	-438
Inntekter, segment		2 998	2 729	8 582	9 507
Boligutvikling		213	311	491	909
Forvaltning og rådgivning		68	61	182	171
Næringseiendom		157	92	831	610
Bank og eiendomsmegling		92	67	207	297
Aksjeinvesteringer		272	190	462	544
Annen virksomhet/elimineringer		-52	-125	421	-278
Resultat før skatt, segment		749	595	2 594	2 253
Avstemming segmentresultat mot finansregnskap					
Fra løpende avregning til fullført kontraktsmetode		-230	460	8	188
Verdiendring investeringseiendom		68	76	151	343
Verdiendring investeringseiendom i tilknyttede selskaper		44	-2	30	1
Verdiendring aksjeinvesteringer		21	-5	23	160
Verdiendring finansielle derivater og avtaler		-1	6	-171	-95
Gevinst/tap ved salg av selskaper og andre investeringer		-54	-9	-513	-438
Andre forskjeller		2	7	10	5
Resultat før skatt, IFRS		599	1 130	2 132	2 417
					3 737

Note 03

Driftsinntekter

All beløp i millioner kroner	3. kvartal 2020	3. kvartal 2019	Per 3. kvartal 2020	Per 3. kvartal 2019
Prosjektinntekter	1 951	3 121	7 082	7 163
Forvaltningsinntekter	179	159	527	514
Leieinntekter eiendommer	178	201	564	615
Netto rente- og provisjonsinntekter	120	114	322	294
Eiendomsmegling	32	34	94	100
Tekniske konsulentinntekter	75	71	249	249
Kontingenter medlemmer	24	24	76	74
Andre driftsinntekter/elimineringer	53	54	145	133
Driftsinntekter	2 612	3 776	9 059	9 141
				14 924

Note 04

Investeringseiendom

Endringen i balanseført verdi av investeringseiendom er spesifisert som følger:

All beløp i millioner kroner	30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
Inngående balanse 1. januar	10 846	10 574	10 574
Inngående balanse 1. januar	10 846	10 574	10 574
Kjøp av investeringseiendommer	-	11	11
Salg av investeringseiendommer, historisk kostpris	-1 002	-645	-650
Salg av investeringseiendommer, akkumulert verdistigning	-560	-396	-397
Investeringer/påkostninger	692	406	744
Reklassifiseringer	1 479	945	-20
Verdiendring investeringseiendommer	151	343	584
Utgående balanse	11 606	11 239	10 846

Note 05

Opplysninger om investeringseiendom

Alle beløp i millioner kroner/prosent	30.09.2020 Bokført verdi	Andel uteid	Andel ledighet	Andel uteid hvorav egen utnyttelse
Kjøpesentre	3 966	98,2 %	1,8 %	1,6 %
Kontoreiendommer	2 895	93,0 %	7,0 %	30,3 %
Forretningsbygg	3 815	98,1 %	1,9 %	0,1 %
Hotell	414	97,5 %	2,5 %	0,0 %
Bolig	255	99,6 %	0,4 %	0,0 %
Garasjeanlegg	261	91,4 %	8,6 %	0,0 %
Sum	11 606	96,5 %	3,5 %	8,1 %

Note 06

Finansielle anleggs- og omløpsmidler

Tabellene nedenfor viser eksponering mot kreditrisiko for finansielle instrumenter i balansen. Eksponering er vist brutto for eventuelle pantstillelser og tillatte motregninger. For aksjer notert på børs eller annen regulert markedspllass settes verdi til sluttkurs siste handelsdag fram til og med balansedagen. For øvrige aksjer fastsettes verdien på grunnlag av tilgjengelig informasjon. Data fra Nordic Bond Pricing brukes som grunnlag for verdsettelse av sertifikater og obligasjoner.

Alle beløp i millioner kroner	30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
Børsnoterte foretak	80	61	62
Ikke børsnoterte foretak	299	405	389
Markedsbaserte investeringer	2 391	662	1 159
Langsiktige obligasjoner	5 148	5 237	3 757
Sum finansielle anleggsmidler	7 919	6 364	5 367
Kortsiktige obligasjoner ¹⁾	796	448	982
Sum finansielle omløpsmidler	796	448	982

¹⁾ inkludert i andre omløpsmidler

Langsiktige obligasjoner

Alle beløp i millioner kroner	Risikoklasser	Anskaffelseskost	Bokført verdi	Urealisert verdiendring
Obligasjoner/lån (kommune/stat)	0 %	1 579	1 569	-11
Obligasjoner/lån (bank/finans)	10 %	3 578	3 580	1
Sum		5 158	5 148	-9

Kortsiktige obligasjoner

Alle beløp i millioner kroner	Risikoklasser	Anskaffelseskost	Bokført verdi	Urealisert verdiendring
Sertifikater (kommune/stat)	0 %	72	72	-0
Obligasjoner/lån (kommune/stat)	0 %	75	75	0
Obligasjoner/lån (bank/finans)	10 %	651	650	-1
Sum		798	796	-2

Note 07

Investeringer i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet

Alle beløp i millioner kroner	Eierandel	31.12.2019 Bokført verdi	Andel av resultat ¹⁾	Andre endringer	30.09.2020 Bokført verdi
Boligutvikling		1 332	101	-170	1 262
Næringseiendom		488	48	-126	410
Aksjeinvesteringer		4 497	532	-211	4 819
Annен virksomhet		16	0	22	37
Sum		6 333	682	-486	6 528

Spesifikasjon av aksjeinvesteringer

Veidekke ASA ²⁾	18,6 %	901	335	24	1 260
AF Gruppen ASA	16,3 %	687	73	-70	689
JM AB	20,1 %	2 507	119	-146	2 480
SBC Sveriges BostadsrätsCentrum AB	40,1 %	379	6	-18	367
Construct Venture AS	50,0 %	24	-1	-	23
Sum		4 497	532	-211	4 819

¹⁾ inkludert i «Andel av resultat» innen Næringseiendom er en positiv verdiendring på 30 mill. kroner.

²⁾ Veidekke ASA har fra 1.1.2020 endret regnskapsprinsipp til å konsolidere svenske borettslag. Sammenligningstall for 2019 er omarbeidet. OBOS' andel av dette utgjør 53 mill. kroner og inngår i årets "Andel av resultat".

Note 08

Rentebærende gjeld

Alle beløp i millioner kroner	30.09.2020	30.09.2019	31.12.2019
Obligasjonslån forfall 2020–2021	3 239	7 677	4 822
Obligasjonslån forfall 2022–2023	12 054	11 265	11 763
Obligasjonslån forfall 2024–2029	13 151	8 081	9 268
Gjeld til kreditinstitusjoner	3 363	4 198	3 716
Langsiktig rentebærende leieforpliktelser	371	341	375
Annен langsiktig rentebærende gjeld	686	332	277
Langsiktig rentebærende gjeld	32 865	31 894	30 221

Obligasjonslån med forfall innen ett år	2 174	1 801	3 725
Gjeld til kreditinstitusjoner	4 398	1 708	1 803
Bygge- og tomtelån	4 037	5 964	5 162
Kortsiktig rentebærende leieforpliktelser	61	83	60
Annен kortsiktig rentebærende gjeld	-	151	171
Kortsiktig rentebærende gjeld	10 669	9 706	10 921

Rentebærende gjeld	43 535	41 601	41 141
---------------------------	---------------	---------------	---------------

Hvorav rentebærende gjeld i OBOS-banken konsern¹⁾

¹⁾ Eksklusiv innlån fra kunder.

Note 09

Tilgjengelig likviditet

OBOS-konsernets trekkrettigheter og kassekreditter per 30. september 2020 framgår av oversikten nedenfor:

Alle beløp i millioner kroner	Løpetid	Ramme	Ubenyttet
Kassekreditt	12 mnd.	400	400
Trekkrettighet	2019-2024	1 250	1 250
Trekkrettighet	2019-2024	1 250	1 250
Trekkrettighet	364 dager revolverende	1 300	1 300
Totale trekkrammer og kassekreditter		4 200	4 200

Note 12

Transaksjoner nærtstående parter

OBOS foretar transaksjoner med nærtstående parter som en del av den ordinære virksomheten. Disse transaksjonene gjennomføres til markedsmessige betingelser. Vilkår for transaksjoner med ledende ansatte og nærtstående parter er omtalt i note 29 og note 30 i konsernets årsrapport for 2019 og i note 15 for morselskapet OBOS BBL.

Transaksjoner med datterselskaper elimineres i konsernregnskapet og representerer ikke nærtstående parter. OBOS har per 3. kvartal 2020, ut over ordinære forretningsmessige transaksjoner, ikke foretatt vesentlige transaksjoner med nærtstående parter.

Note 10

Finansiell stilling eksklusiv OBOS-banken

Oversikten nedenfor viser en oppstilling av OBOS-konsernets rapporterte finansielle stilling sammenliknet med beregnet finansiell stilling hvor OBOS-banken er innregnet etter egenkapitalmetoden.

Alle beløp i millioner kroner	30.09.2020		30.09.2019		31.12.2019	
	OBOS konsern	Eks. OBOS-banken konsern	OBOS konsern	Eks. OBOS-banken konsern	OBOS konsern	Eks. OBOS-banken konsern
Anleggsmidler	74 309	29 838	67 834	27 905	67 437	27 282
Omløpsmidler	22 629	21 628	22 607	21 746	23 555	22 445
Sum eiendeler	96 938	51 466	90 441	49 651	90 992	49 726
Egenkapital	28 213	28 213	24 732	24 732	25 979	25 979
Egenkapitalandel	29,1 %	54,8 %	27,3 %	49,8 %	28,6 %	52,2 %

Note 13

Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vært hendelser etter balansedagen av vesentlig karakter.

Note 11

Vesentlige transaksjoner

Den 6. mars 2020 solgte konsernet alle aksjene i selskapene Portalen Hotell AS, Portalen Kontor AS, Portalen Forretning AS og Tærudparken AS. Eiendommene ligger på Lillestrøm. Selskap tilrettelagt av Arctic Securities AS kjøpte Portalen Kontor AS, Portalen Forretning AS og Tærudparken AS. Storebrand Eiendomsfond Norge KS kjøpte Portalen Hotell AS. Samlet eiendomsverdi var 1,6 milliarder kroner. Eiendommene har blitt klassifisert som investeringseiendom og innregnet til virkelig verdi.

Den 23. april 2020 solgte konsernet alle aksjene i OBOS Energi AS til Fontavis AG, en spesialisert sveitsisk fondsforvalter innen energi og infrastruktur. Konsernets gevinst ble 699 millioner kroner.

Markedsutsikter

Aktiviteten globalt har tatt seg opp i 3. kvartal etter at pandemien ga et betydelig BNP-fall i andre kvartal. Nå skaper imidlertid økt smitte usikkerhet om hvor raskt økonomiene kan komme tilbake til før-korona-nivå. Dette gjelder særlig mange land i Europa. Samtidig betyr tregere innhenting lave renter lenge, både internasjonalt og i Sverige og i Norge. Det vil isolert sett stimulere boligetterspørselen og drive opp boligprisene.

Bedring i norsk økonomi og moderat boligprisvekst, men fortsatt mye usikkerhet

Aktiviteten i norsk økonomi tok seg opp i 3. kvartal og arbeidsledigheten har falt i takt med gjenåpningen av samfunnet. Det ligger likevel an til et markant fall i BNP for fastlandsøkonomien i år. Økt smittespredning i Norge og hos handelspartnerne skaper usikkerhet om hvor raskt norsk økonomi kan hente seg inn igjen. Samtidig synes risikoen for omfattende nedstengninger langt mindre nå enn i vår, siden både helsevesen og andre deler av samfunnet er langt bedre forberedt. Til tross for dette vil norsk økonomi trolig ikke være tilbake på nivået før korona før i 2022. Både svakere vekst i eksport og investeringer trekker ned. Privat forbruk og offentlig etterspørsel vil derimot trekke opp. Husholdningene har god likviditet, er optimistiske og spareren er ventet å avta framover, noe som sammen med nullrente i minst to år til og lavere igangsetting av nye boliger, vil bidra til et press oppover på boligprisene. Lav lønnsvekst, fortsatt høy arbeidsledighet og lav befolkningsvekst vil virke motsatt. Det samme vil en eventuell innstramming i boliglånsforskriften. Alt i alt ventes det moderat prisvekst framover. I Oslo vil et lavt boligtilbud bidra til noe høyere prisvekst enn på landsbasis.

Nyboligsalget var rekordhøyt i juli og har deretter holdt seg på et bra nivå. Samtidig var det tendenser til noe økte salgstider i september.

Bedring i svensk økonomi og god fart i boligmarkedet, men fortsatt stor usikkerhet

Svensk BNP har tatt seg god opp igjen i 3. kvartal etter et kraftig fall i 2. kvartal. Gjeninnhentingen i økonomien er ventet å gå over i en roligere fase framover, slik at svensk økonomi vil være i lavkonjunktur også neste år. Økt smittespredning både i Sverige og hos handelspartnerne skaper ny usikkerhet for veien videre. Hvis smitten øker utover høsten og vinteren er det stor risiko for at den økonomiske gjeninnhentingen forsinkes eller stopper opp. Arbeidsledigheten vil stige framover, men når trolig toppen tidlig neste år, og vil deretter gradvis reduseres, i alle fall dersom bl.a. pandemien kommer under kontroll. Det ligger an til svak kjøpekraftsutvikling for svenske husholdninger, men nullrente lenge – trolig til 2024 – er positivt for boligetterspørselen. Husholdningssentimentet er svakt, men har bedret seg og en økende andel tror på økte boligpriser. Boligmarkedet synes så langt lite påvirket av pandemien, og markedet har vært preget av høy aktivitet og frisk vekst i prisene, særlig for eneboliger. Prisutviklingen utover høsten kan bli sterkere enn tidligere ventet. Lav boligtilbud er med på å trekke opp. Utviklingen i arbeidsmarkedet og smittetallene, og dermed husholdningssentimentet, vil være avgjørende for boligmarkedet neste år. Mest sannsynlig ligger det an til en moderat prisvekst, men fortsatt noe nedsiderisiko. Nyboligsalget har holdt seg bra opp etter sommeren, samtidig som utbudet er lavere enn i 2018 og 2019.

Dette er OBOS

Visjon

OBOS bygger framtidens samfunn og oppfyller boligdrømmer.

Medlemseid

OBOS er en virksomhet som er eid av medlemmene. Som for andre virksomheter er det også for OBOS avgjørende å drive lønnsomt. I OBOS blir overskuddet beholdt i virksomheten, til det beste for eierne og samfunnet. OBOS har medlemmer over hele Norge og er etablert i de største byregionene.

Forretningsområder

OBOS er en av Nordens største boligbyggere. OBOS har som hovedoppgave å drive utvikling, produksjon og salg av eiendom og bolig. Virksomheten er inndelt i forretningsområdene Boligutvikling, Forvaltning og rådgivning, Næringseiendom og Bank og eiendomsmegling. OBOS har virksomhet i Norge, Sverige og Danmark. Hovedkontoret er i Oslo.

”

OBOS bygger framtidens samfunn og oppfyller boligdrømmer.

Kontaktinformasjon

OBOS BBL
Postboks 6666, St. Olavs plass
0129 Oslo
Telefon 22 86 55 00

Hovedkontor

Hammersborg Torg 1
0179 Oslo

Finansiell kalender

4. kvartal 2020 – 10. februar 2021
1. kvartal 2021 – 28. april 2021

Foretaksnrumer

937 052 766

Selskapets styre

Roar Engeland, Styreleder
Eva Eriksson, Nestleder
Ragnhild Borchgrevink, Styremedlem
Torger Reve, Styremedlem
Bjørn Frode Skaar, Styremedlem
Heidi Ulmo, Styremedlem
Tove Heggelund, Ansattrepresentant
Lars Örjan Reinholdsson, Ansattrepresentant
Daniel Walter, Ansattrepresentant
Henning Olsen, Varmedlem

Konsernledelsen

Daniel Kjørberg Siraj, Konsernsjef
Arne Baumann, Konserndirektør, boligutvikling
Nils Morten Böhler, Konserndirektør, næringseiendom
Morten Aagenæs, Konserndirektør, forvaltning og rådgivning
Anne Elisabet Thurmann-Nielsen, Konserndirektør, organisasjon og medlem
Boddvar Kaale, Konserndirektør, økonomi og finans
Marianne Gjertsen Ebbesen, Konserndirektør, bank og eiendomsmegling
Ingunn Andersen Randa, Konserndirektør, aksjeinvesteringer og forretningsutvikling
Cathrine Wolf Lund, Konserndirektør, IT og digital
Kathinka Koch Sommerseth, Konserndirektør, marked og kommunikasjon

Pressekontakt

Åge Pettersen, Kommunikasjonsdirektør